

ΘΕΜΑ Α

Για τις προτάσεις Α1 έως και Α5 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή επιλογή.

Α1. Δίνεται η χημική ισορροπία $C(s) + 2H_2(g) \rightleftharpoons CH_4(g)$. Η σωστή έκφραση για τη σταθερά ισορροπίας K_c είναι:

- α. $K_c = [CH_4]/[H_2]$
- β. $K_c = [CH_4]/[C][H_2]$
- γ. $K_c = [CH_4]/[C][H_2]^2$
- δ. $K_c = [CH_4]/[H_2]^2$

Μονάδες 5

Α2. Ποια από τις παρακάτω τετράδες κβαντικών αριθμών είναι επιτρεπτή;

- α. (1, 1, 0, -1/2)
- β. (1, 0, 1, +1/2)
- γ. (1, 0, 0, -1/2)
- δ. (1, 0, -1, +1/2)

Μονάδες 5

Α3. Οι σ και π δεσμοί που υπάρχουν στο μόριο του $CH \equiv C - CH_3$ είναι:

- α. 6σ και 2π
- β. 7σ και 1π
- γ. 5σ και 2π
- δ. 5σ και 3π

Μονάδες 5

Α4. Σε ποιο από τα παρακάτω μόρια ή πολυατομικά ιόντα ο αριθμός οξειδωσης του ατόμου του Cl έχει τιμή +1;

- α. Cl_2
- β. ClO^-
- γ. HCl
- δ. ClO_3^-

Μονάδες 5

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΟΝΙΑ ΤΗΛ : 2707227 – 222594
ΑΡΤΑΚΗΣ 12 – Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ : 919113 – 949422
www.sygchronο.gr

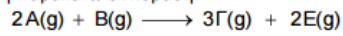

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ: 270727 – 222594
ΑΡΤΑΚΗΣ 12 – Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ: 919113 – 949422
www.syghrono.gr

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

A5. Δίνεται η παρακάτω αντίδραση:

Ποιος από τους παρακάτω λόγους εκφράζει την ταχύτητα της αντίδρασης:

α. $υ = \frac{3\Delta[Γ]}{\Delta t}$

β. $υ = -\frac{1}{3} \frac{\Delta[Γ]}{\Delta t}$

γ. $υ = -2 \frac{\Delta[A]}{\Delta t}$

δ. $υ = -\frac{1}{2} \frac{\Delta[A]}{\Delta t}$

Μονάδες 5

B2. Διάλυμα HCOOH εξουδετερώνεται πλήρως με:

- α) διάλυμα CH₃NH₂
- β) διάλυμα NaOH

Για κάθε περίπτωση να εξετάσετε αν το διάλυμα που προκύπτει είναι όξινο, βασικό ή ουδέτερο (μονάδες 2).

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 4).

Δίνεται ότι:

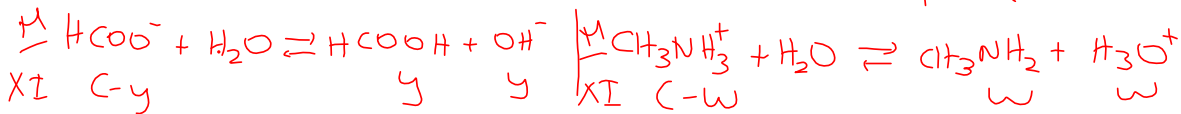
- Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία $\theta=25^{\circ}\text{C}$.
- $K_w=10^{-14}$, $K_b(\text{CH}_3\text{NH}_2)=10^{-4}$, $K_a(\text{HCOOH})=10^{-4}$

Μονάδες 6

α) Εφόσον η εξουδετέρωση είναι $\eta_{\text{HCOOH}} = \eta_{\text{CH}_3\text{NH}_2} = x \text{ mol}$, οπότε στο τελικό διάλυμα θα περιέχεται μόνο άλας

και τα 2 ιόντα ισοιζούνται αφού προέρχονται από αδενείς ηλεκτρολύτες.

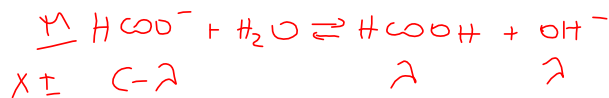
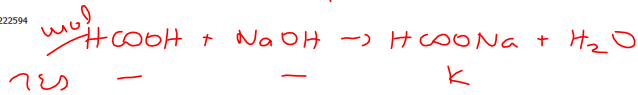

$$K_b_{\text{HCOO}^-} = \frac{K_w}{K_a_{\text{HCOOH}}} = 10^{-10}$$

$$K_a_{\text{CH}_3\text{NH}_3^+} = \frac{K_w}{K_b_{\text{NH}_3}} = 10^{-10}$$

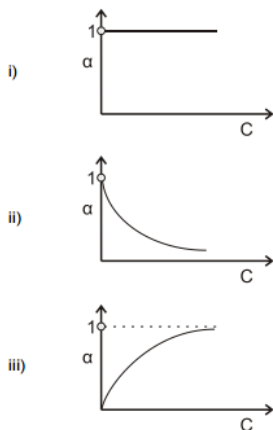
Εφόσον $K_b_{\text{HCOO}^-} = K_a_{\text{CH}_3\text{NH}_3^+} \Rightarrow y = w \Rightarrow [\text{OH}^-] = [\text{H}_3\text{O}^+]$, άρα το διάλυμα έχει ουδέτερο pH

β) Εφόσον η εξουδετέρωση είναι πλήρης
 $n_{\text{HCOOH}} = n_{\text{NaOH}} = k \text{ mol}$, στο τελικό διάλυμα θα
 περιέχεται μόνο άλας.

οπότε αφού τελικά σχηματίζονται OH^- , το διάλυμα είναι βασικό

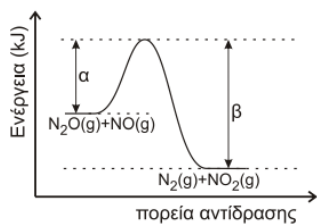
B3. Ποιο από τα παρακάτω διαγράμματα απεικονίζει τη μεταβολή του βαθμού ιοντισμού α σε σχέση με τη συγκέντρωση C σε ένα διάλυμα ασθενούς οξέος; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Από το νόμο $K_a = \alpha^2 C$
 $\Rightarrow \alpha = \sqrt{\frac{K_a}{C}}$ φαίνεται ότι
 βαθμός ιοντισμού (α) και συγκέντρωση
 (C) είναι αντερόφωτα ανάλογα
 μεγέθη, οπότε η αύξηση της C
 οδηγεί σε μείωση του α .
 Άρα το σωστό διάγραμμα είναι
 το ii

Μονάδες 4

B4. Για την αντίδραση $N_2O + NO \rightarrow N_2 + NO_2$ η ενέργεια του συστήματος αντιδρώντων και προϊόντων απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα.

- α. Να απαντήσετε αν η αντίδραση είναι ενδόθερμη ή εξώθερμη και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 2).
 β. Αν $\alpha=209$ kJ και $\beta=348$ kJ,
 i) να υπολογίσετε το ΔH της αντίδρασης (μονάδες 2)
 ii) ποια είναι η ενέργεια ενεργοποίησης της αντίδρασης (μονάδα 1);
 iii) ποια είναι η ενέργεια ενεργοποίησης της αντίδρασης $N_2 + NO_2 \rightarrow N_2O + NO$ (μονάδες 2);

Μονάδες 7

α) Η αντίδραση είναι εξώθερμη
 αφού $H_{\text{προϊόντων}} < H_{\text{αντιδρώντων}} \Rightarrow$
 $\Rightarrow H_{\text{TP}} - H_{\text{ΑΠ}} < 0 \Rightarrow \Delta H < 0$

β) i) $\Delta H = -(b-a) = -139 \text{ kJ/mol}$

ii) $E_a = a = 209 \text{ kJ}$

iii) $E_a' = b = 348 \text{ kJ}$

σύγχρονο

ΚΕΝΤΡΑ ΟΔΗΓΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΗΤΑΓΩΝΙΑ ΤΗΛ: 270727 - 22594
 ΑΡΤΑΚΗΣ 12 - Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ: 919113 - 949422
 www.syghrono.gr

ΘΕΜΑ Γ

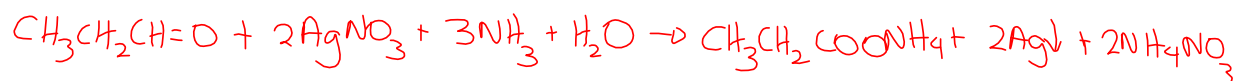
Γ1. Μια οργανική ένωση έχει γενικό τύπο $C_nH_{2n}O$ και σχετική μοριακή μάζα $M_r=58$. Η ένωση αντιδρά με διάλυμα $AgNO_3$ σε NH_3 και σχηματίζει κάτοπτρο αργύρου. Να βρείτε τον συντακτικό τύπο της ένωσης (μονάδες 3) και να γράψετε την αντίδρασή της με το διάλυμα (μονάδες 2).

Μονάδες 5

$$M_r = 12n + 2n + 16 = 58 \Rightarrow n = 3$$

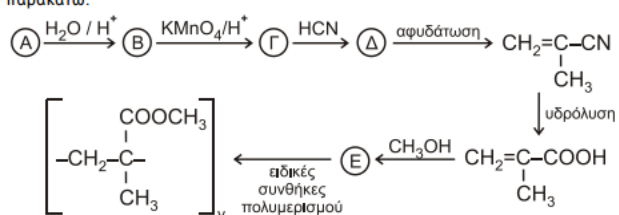
άρα ο Μ.Τ. είναι C_3H_6O .

Εφόσον η ένωση αντιδρά με ανυδραστειό Tollens,
πρόκειται για αλδεΐδη, άρα ο Σ.Τ. θα είναι

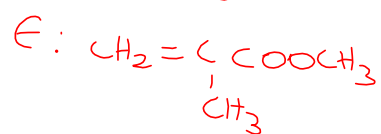
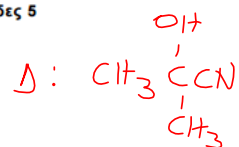
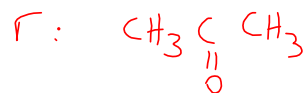
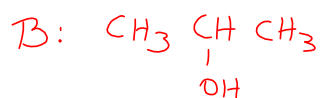
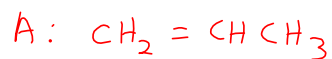

Γ2. Ο πολυμεθακρυλικός μεθυλεστέρας είναι γνωστός με το εμπορικό όνομα πλεξιγκλάς και χρησιμοποιείται ως ανθεκτικό υποκατάστατο του γυαλιού. Η παρασκευή του πραγματοποιείται με μια σειρά αντιδράσεων που περιγράφεται παρακάτω:

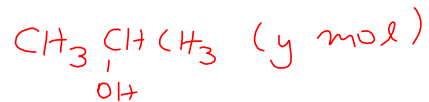
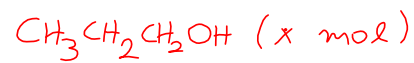
Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των ενώσεων Α, Β, Γ, Δ, Ε.

Μονάδες 5

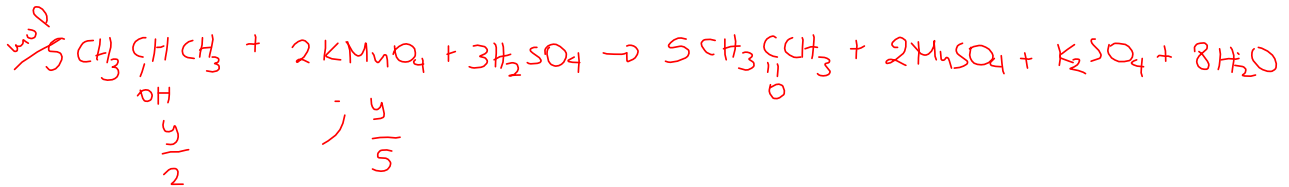
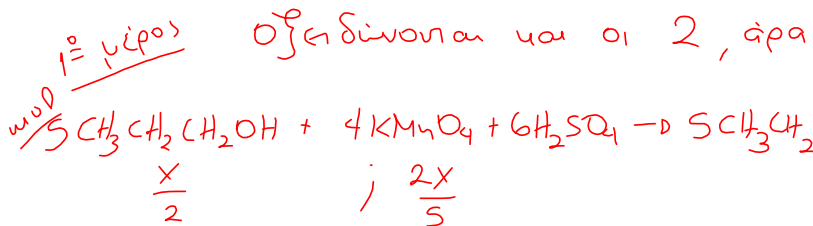
- Γ3. Ποσότητα προπενίου μάζας 6,3 g αντιδρά με νερό στις κατάλληλες συνθήκες, οπότε σχηματίζεται μίγμα δύο ισομερών χημικών ενώσεων. Το μίγμα των προϊόντων απομονώνεται και χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη. Το πρώτο μέρος αποχρωματίζει πλήρως 2,8 L διαλύματος KMnO_4 0,01 M παρουσία H_2SO_4 . Το δεύτερο μέρος αντιδρά με περίσσεια Na, οπότε σχηματίζονται 672 mL αερίου σε STP.
- Na γραφούν όλες οι αναφερόμενες αντιδράσεις (μονάδες 4).
  - Na υπολογιστεί η σύσταση του αρχικού μίγματος των προϊόντων σε mol (μονάδες 8).
  - Na υπολογιστεί το ποσοστό του προπενίου που μετατράπηκε σε προϊόντα (μονάδες 3).

οι 2 ισομερείς ενώσεις που σχηματίζονται είναι οι:

Δίνεται ότι $A_{r(\text{H})}=1$, $A_{r(\text{C})}=12$, $A_{r(\text{O})}=16$, $A_{r(\text{Mn})}=127$

Μονάδες 15

απο (1), (2) $\Rightarrow x = 0,02 \text{ mol } \text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$
και $y = 0,1 \text{ mol } \text{CH}_3\underset{\text{OH}}{\text{CH}}\text{CH}_3$

ΘΕΜΑ Α

Δ1. Δίνονται τα υδατικά διαλύματα:

- Υ1: H_2O_2 17% w/v και όγκου 400 mL
- Υ2: HI

Τα διαλύματα αναμιγνύονται, οπότε το H_2O_2 αντιδρά πλήρως σύμφωνα με την αντίδραση

- α. Να γραφούν οι συντελεστές της αντίδρασης (μονάδα 1).
- β. Να προσδιορίσετε το οξειδωτικό και το αναγωγικό σώμα στα αντιδρώντα (μονάδα 1).
- γ. Να υπολογίσετε τα mol του παραγόμενου ιωδίου (μονάδες 2).

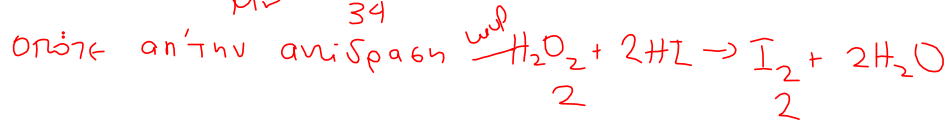
Μονάδες 4

$$\delta) \frac{17g}{H_2O_2}$$

Στα 100ml όπως περιέχονται 17g H_2O_2
400ml ; 68g

$$\text{Άρα } n_{H_2O_2} = \frac{m}{M} = \frac{68}{34} = 2 \text{ mol}$$

φαίνεται ότι παράγονται 2 mol I_2

α)

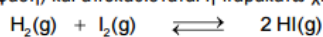
β) οξειδωτικό: H_2O_2

(το ίδιο ανάγεται)

αναγωγικό: HI

(το ίδιο οξειδώνεται)

Δ2. Σε δοχείο σταθερού όγκου V (δοχείο 1), που περιέχει 0,5 mol H₂, μεταφέρονται 0,5 mol από το I₂ που παρήχθη από την παραπάνω αντίδραση. Το δοχείο θερμαίνεται σε θερμοκρασία θ, οπότε το ιώδιο εξαχνώνεται (μετατρέπεται σε αέρια φάση) και αποκαθίσταται η παρακάτω χημική ισορροπία με K_c=64.

Να υπολογιστούν οι ποσότητες των συστατικών του αερίου μίγματος στη χημική ισορροπία.

Μονάδες 4

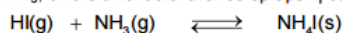
$$\begin{array}{l}
 \text{mol} \\
 \text{αρχ:} \quad 0,5 \quad 0,5 \quad - \\
 \text{απτ/αφτ:} \quad -x \quad -x \quad +x \\
 \text{ΧΙ:} \quad 0,5-x \quad 0,5-x \quad x \\
 K_c = \frac{[\text{HI}]^2}{[\text{H}_2][\text{I}_2]} \Rightarrow 64 = \frac{\left(\frac{2x}{V}\right)^2}{\left(\frac{0,5-x}{V}\right)^2}
 \end{array}$$

$8 = \frac{2x}{0,5-x} \Rightarrow x = 0,4 \text{ mol}$
 $-8 = \frac{2x}{0,5-x} \Rightarrow x = 0,66 \text{ mol}$ απορρίπτεται

άρα στη ΧΙ η σύσταση του μίγματος θα είναι:

- 0,1 mol H₂
- 0,1 mol I₂
- 0,8 mol HI

Δ3. Από το παραπάνω δοχείο ποσότητα HI 0,5 mol μεταφέρεται, με κατάλληλο τρόπο, σε νέο δοχείο σταθερού όγκου (δοχείο 2), που περιέχει ισομοριακή ποσότητα αερίας NH₃, οπότε αποκαθίσταται σε ορισμένη θερμοκρασία η χημική ισορροπία:

- α. Πώς μεταβάλλεται η θέση της χημικής ισορροπίας, αν αφαιρεθεί μικρή ποσότητα στερεού NH₄I; Θεωρούμε ότι ο όγκος που καταλαμβάνει το αέριο μίγμα στο δοχείο και η θερμοκρασία δεν μεταβάλλονται με την απομάκρυνση του στερεού NH₄I. (μονάδα 1)
- β. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 3).

Μονάδες 4

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΟ
ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΙΩΝΙΑ ΤΗΛ: 270727 - 222594
 ΑΡΤΑΚΗΣ 12 - Κ. ΤΟΥΜΠΙΑ ΤΗΛ: 919113 - 949422
 www.sygchrono.gr

α) η Δέση της ΧΙ μένει
ελεύθερη

β) Εφόσον το NH₄I που
αφαιρείται είναι στερεό,

η Δέση της ΧΙ δεν μεταβάλλεται
καθώς η συμπίεση του στερεού
ώματου είναι ελεύθερη και ανεξάρτητη
της ποσότητάς του.

$$C_{\text{στερ}} = \frac{n_{\text{στερ}}}{V_{\text{στερ}}} = \frac{m_{\text{στερ}}}{V_{\text{στερ}} \cdot M_r} = \frac{\rho_{\text{στερ}}}{M_r} = \text{ελεύθερο}$$

Δ4. Πόση ποσότητα αερίου HI από το δοχείο 1 πρέπει να διαλυθεί πλήρως σε 100 mL διαλύματος NH₃ συγκέντρωσης 0,1 M και pH=11 (Υ3), ώστε να μεταβληθεί το pH του κατά δύο μονάδες; Κατά την προσθήκη του HI δεν μεταβάλλεται ο όγκος του διαλύματος.

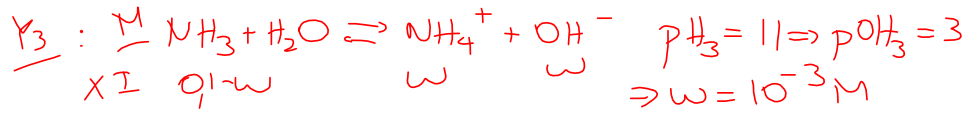
Μονάδες 7

Εφόσον προσθέσουμε οξί
το pH θα είναι πιο οξύ,

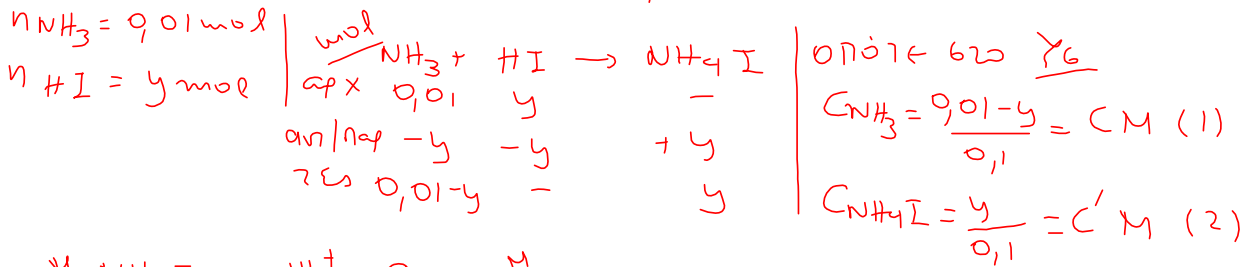
άρα pH₆ = 9

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛΙΩΝΙΑ ΤΗΛ: 270727 - 222594
ΑΡΤΑΚΗΣ 12 - Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ: 919113 - 949422
www.sygchronos.gr

$K_{b \text{NH}_3} = \frac{\omega^2}{0,1} = \frac{10^{-6}}{0,1} = 10^{-5}$

από το $pH_6 = 9 \Rightarrow pOH_6 = 5 \Rightarrow K = 10^{-5} M$

$$\text{οπότε } K_b = \frac{K(C' + x)}{C - x} \Rightarrow 10^{-5} = \frac{10^{-5} C'}{C} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow C = C' \quad (3)$$

$$\text{Από (1), (2), (3)} \Rightarrow \frac{0,01 - y}{91} = \frac{y}{91} \rightarrow y = 0,005 \text{ mol HI}$$

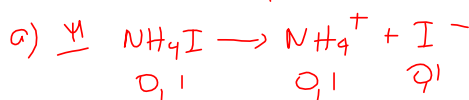
Δ5. 0.01 mol από το στερεό NH_4I , που αφαιρέθηκε από το δοχείο 2, διαλύεται σε H_2O οπότε σχηματίζεται διάλυμα V_4 όγκου 100 mL.
Να υπολογίσετε το pH του διαλύματος που προκύπτει.

Μονάδες 6

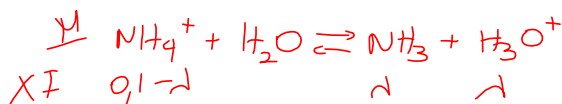
Δίνεται ότι:

- Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία $\theta=25^\circ\text{C}$.
- $K_w=10^{-14}$
- $A_{r(\text{H})}=1$, $A_{r(\text{O})}=16$
- Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.

$$\text{V}_4 \quad C_{\text{NH}_4\text{I}} = \frac{0,01}{0,1} = 0,1 \text{ M}$$

ω I^- δεν
ιονίζεται
γιατί προέρχ
από ισχυρό
οξύ

$$K_{a\text{NH}_4^+} = \frac{K_w}{K_{b\text{NH}_3}} = 10^{-9}$$

$$K_a = \frac{\lambda^2}{0,1} \Rightarrow \lambda = 10^{-5} \text{ M}$$

$$\text{άρα } \text{pH}_S = 5$$